

บทที่ 3

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อนในจินตนาการในเด็กไทย อายุ 3.5 – 7 ปี กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กวัยเรียนในกรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 3.5 – 7 ปี

ตารางที่ 3.1

จำนวนของเด็กที่มีและไม่มีเพื่อนในจินตนาการ ($n = 433$)

ลักษณะของเด็ก	จำนวน $n(\%)$
1. เด็กที่มีเพื่อนที่ไม่มีตัวตน	8(1.85)
2. เด็กที่สมมติสิ่งของให้เป็นบุคคล	26(6.00)
3. เด็กที่ไม่มีเพื่อนในจินตนาการ	399(92.15)
รวม	433(100.00)

จากตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 433 คน กลุ่มเด็กที่มีจำนวนมากคือเด็กที่ไม่มีเพื่อนในจินตนาการจำนวน 399 คน (92.15 %) ส่วนเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการมีจำนวนน้อย กล่าวคือมีเพียง จำนวน 34 คน (7.85%) ซึ่งในจำนวนนี้ แบ่งออกเป็นกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนไม่มีตัวตน 8 คน (1.85 %) และกลุ่มเด็กที่สมมติสิ่งของให้เป็นบุคคล 26 คน (6.00 %)

ตารางที่ 3.2

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการจำแนกตามเพศของเด็ก

เพศ	เพื่อนไม่มีตัวตน $n(\%)$	สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล $n(\%)$
1. ชาย	6(75.00)*	10(38.46)
2. หญิง	2(25.00)**	16(61.54)
รวม	8(100.00)	26(100.00)

จากตารางที่ 3.2 เมื่อจำแนกเพศของเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการพบว่าเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนนั้นเป็นเด็กชายจำนวน 6 คน (75.00 %) และเป็นเด็กหญิงจำนวน 2 คน (25.00%) แต่เนื่องจากเมื่อผู้วิจัยสัมภาษณ์เด็กพบว่า มีเด็กชายจำนวน 1 คน และมีเด็กหญิงจำนวน 2 คน ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์จนครบทุกข้อคำถาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงตัดเด็กทั้ง 3 คนดังกล่าวออกจากงานวิจัยครั้งนี้ ทำให้เหลือเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนที่เป็นเด็กชายจำนวน 5 คน (* จาก 6 คน) และไม่มีเด็กหญิง (** จาก 2 คน) รวมทั้งหมดมีเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 5 คน ส่วนเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล พบว่าเป็นเด็กชายจำนวน 10 คน (38.46%) และเป็นเด็กหญิงจำนวน 16(61.53%) คน รวมทั้งหมดมีเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 26 คน ซึ่งให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์จนครบทุกข้อคำถาม

ตารางที่ 3.3

สถานภาพสมรสของผู้ปกครองของเด็กที่มีและไม่มีเพื่อนในจินตนาการ

สถานภาพสมรส ผู้ปกครองของ เด็ก	เพื่อนไม่มี ตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูก สมมติให้เป็น บุคคล n(%)	ไม่มีเพื่อน ใน จินตนาการ n(%)
1. คู่	5(100.00)	25(96.15)	398(99.75)
2. แยกกันอยู่	0(0.00)	1(3.85)	1(0.25)
3. หย่า	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)
4. หม้าย	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)
รวม	5(100.00)	26(100.00)	399(100.00)

จากตารางที่ 3.3 แสดงข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพสมรสของผู้ปกครองของเด็กที่มีและไม่มีเพื่อนในจินตนาการ พบว่าผู้ปกครองของเด็ก ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนไม่มีตัวตน จำนวนทั้งหมด มีสถานภาพสมรสคู่ จำนวน 5 คู่ (100.00%) ส่วนผู้ปกครองในกลุ่มเด็กที่สมมติสิ่งของให้เป็นบุคคล และกลุ่มเด็กที่ไม่มีเพื่อนในจินตนาการพบว่าส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่จำนวน 25 คู่ (96.15%) และ 398 คู่ (99.75%) ตามลำดับ และในขณะเดียวกันพบว่า มีผู้ปกครองของเด็กทั้งสองกลุ่มนี้ มีจำนวน 1 คู่ เหมือนกัน ที่แยกกันอยู่ โดยสรุปแล้วแสดงให้เห็นว่าโดยส่วนใหญ่

ผู้ปกครองของเด็กทั้งสามกลุ่มมีสถานภาพสมรสคู่ และมีผู้ปกครองเป็นส่วนน้อยเท่านั้นที่มีสถานภาพสมรสแบบแยกกันอยู่

ตารางที่ 3.4

ข้อมูลทั่วไปของเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการ

ลักษณะของ เด็ก		เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็น บุคคล n(%)
1.อายุ	3.5 -4 ปี	2(40.00)	1(3.85)
	4-6 ปี	1(20.00)	17(65.38)
	6-7 ปี	2(40.00)	8(30.77)
	รวม	5(100.00)	26(100.00)
2.ระดับชั้นเรียน	อนุบาล 1	2(40.00)	3(11.54)
	อนุบาล 2	1(20.00)	16(61.54)
	อนุบาล 3	2(40.00)	3(11.54)
	ประถมศึกษาปีที่ 1	0(0.00)	4(15.38)
	รวม	5(100.00)	26(100.00)
3.ลำดับการเกิด	ลูกคนเดียว	3(60.00)	14(53.84)
	ลูกคนโต	0(0.00)	3(11.54)
	ลูกคนที่สอง	2(40.00)	8(30.77)
	ลูกคนที่สาม	0(0.00)	1(3.85)
	รวม	5(100.00)	26(100.00)

จากข้อมูลของเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการที่แสดงในตารางที่ 3.4 พบว่า เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนมีอายุ อยู่ในกลุ่มอายุ 3.5 – 4 ปี และ 6 – 7 ปี กลุ่มละ 2 คน (40.00%) ส่วนเด็กอายุ 4 - 6 ปี มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล มีจำนวนมากถึง 17 คน (65.38%) และ อายุ 6 - 7 ปี มีจำนวน 8 คน (30.77%)

ส่วนระดับชั้นเรียนพบว่า ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 1 และ 3 มีจำนวนเท่ากันคือ 2 คน (40.00 %) และระดับอนุบาล 2 มีจำนวน 1 คน (20.00 %) ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลกำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 2 เป็นจำนวนมากที่สุดคือ 16 คน (61.54%) และรองลงมา

คือในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 คน (15.38%) และระดับชั้นอนุบาล 1 และ 3 มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 3 คน (11.54 %)

ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนเป็นลูกคนเดียวจำนวน 3 คน (60.00%) เป็นลูกคนที่สองจำนวน 2 คน (40.00%) ส่วนในเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล เป็นลูกคนเดียวมีจำนวน 14 คน (53.84%) เป็นลูกคนโตมีจำนวน 3 คน (11.54%) ลูกคนที่สองมีจำนวน 8 คน (30.77 %)

จากข้อมูลในตารางที่ 3.4 สามารถสรุปได้ว่า เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการทั้งแบบเพื่อนไม่มีตัวตนและสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล ส่วนใหญ่มีแนวโน้มมีอายุอยู่ในช่วง 3.5 – 7 ปี ส่วนใหญ่มีแนวโน้ม เป็นลูกคนเดียวและลูกคนที่สอง ส่วนระดับชั้นเรียนนั้นในการวิจัยนี้พบว่ามีเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นเรียนอนุบาล 1 และ 3 ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่อยู่ในระดับอนุบาล 2

ตารางที่ 3.5

ระยะห่างของอายุระหว่างเด็กและพี่น้อง (ลูกคนโต ลูกคนที่สอง และลูกคนที่สาม)

ระยะห่างของ อายุระหว่างเด็ก และพี่น้อง	ลักษณะของการสร้างเพื่อนในจินตนาการ					
	เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)			สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล n(%)		
	ลูกคนโต	ลูกคนที่ สอง	ลูกคนที่ สาม	ลูกคนโต	ลูกคนที่ สอง	ลูกคนที่ สาม
1. น้อยกว่า 5 ปี	0(0.00)	0(0.00)	0(0.00)	1(33.33)	3(37.50)	0(0.00)
2. มากกว่า 5 ปี	0(0.00)	2(100.00)	0(0.00)	2(66.67)	5(62.50)	1(100.00)
รวม	0(0.00)	2(100.00)	0(0.00)	3(100.00)	8(100.00)	1(100.00)

จากตารางที่ 3.5 พบว่า เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนซึ่งเป็นลูกคนที่สองทั้งหมดจำนวน 2 คน (100.00 %) มีอายุห่างจากพี่น้องมากกว่า 5 ปี เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลซึ่งเป็นลูกคนโตส่วนใหญ่มีจำนวน 2 คน (66.67%) มีอายุห่างจากพี่น้องมากกว่า 5 ปี เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลซึ่งเป็นลูกคนที่สองส่วนใหญ่มีจำนวน 5 คน (62.50%) มีอายุห่างจากพี่น้องมากกว่า 5 ปี และเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลซึ่งเป็นลูกคนที่สาม 1 คน (100.00%) มีอายุห่างจากพี่น้องมากกว่า 5 ปี

ตารางที่ 3.6

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการ(ตามการประเมินของพ่อแม่)

ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพและพฤติกรรม		เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล n(%)
1.บุคลิกภาพ	1.ไม่กล้าแสดงออก	2(40.00)	7(26.93)
	2.เปิดเผยกล้าแสดงออก	3(60.00)	19(73.07)
	รวม	5(100.00)	26(100.00)
2.ประวัติการรักษาทางจิตเวชหรือการรับคำปรึกษาทางจิตวิทยา	1.เคยได้รับการรักษาทางจิตเวชหรือรับคำปรึกษาทางจิตวิทยา*	2(40.00)	1(3.85)
	2.ไม่เคย	3(60.00)	25(96.15)
	รวม	5(100.00)	26(100.00)

* จากการวินิจฉัยของแพทย์ ในรายที่มีประวัติการรักษาทางจิตเวชหรือการรับคำปรึกษาทางจิตวิทยา ไม่รายงานว่าเด็กผิดปกติทางจิตใจ

จากตารางที่ 3.6 พบว่า ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนมีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยกล้าแสดงออก จำนวน 3 คน (60.00%) และไม่กล้าแสดงออกจำนวน 2 คน (40.00%) ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผย กล้าแสดงออก เป็นจำนวนมากถึง 19 คน (73.07 %) ไม่กล้าแสดงออก จำนวน 7 คน (26.93 %) ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยกล้าแสดงออก

ในส่วนของ การได้รับการรักษาทางจิตเวชหรือการรับคำปรึกษาทางจิตวิทยา พบว่าในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนไม่เคยได้รับการปรึกษาทางจิตเวชหรือการรับคำปรึกษาทางจิตวิทยาจำนวน 3 คน (60.00 %) เคยได้รับการปรึกษาจำนวน 2 คน (40.00%) ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล ไม่เคยได้รับการรักษาทางจิตเวชหรือการรับคำปรึกษาทางจิตวิทยามีจำนวนมากถึง 25 คน (96.15%) และเคยจำนวน 1 คน (3.85%) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เด็กทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีแนวโน้มไม่เคยได้รับการรักษาทางจิตเวชหรือรับคำปรึกษาทางจิตวิทยาและมีส่วนน้อยที่เคยได้รับการรักษาทางจิตเวชหรือรับคำปรึกษาทางจิตวิทยาแต่ไม่มีรายงานว่ามีความผิดปกติทางจิตใจ

ตารางที่ 3.7

ข้อมูลเกี่ยวกับการมีเพื่อนของเด็ก

ข้อมูลเกี่ยวกับการมีเพื่อนของเด็ก		เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูก สมมติ ให้เป็นบุคคล n(%)
1.ปฏิกิริยาเมื่อเด็กไปโรงเรียน	1.ยอมรับ	5(100.00)	26(100.00)
	2.ขัดขึ้น	0(0.00)	0(0.00)
รวม		5(100.00)	26(100.00)
2.เด็กมีเพื่อนสนิทที่โรงเรียน	1.มี	4(80.00)	23(88.46)
	2.ไม่มี	1(20.00)	3(11.54)
รวม		5(100.00)	26(100.00)

จากตารางที่ 3.7 พบผลว่า ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนทั้งหมดมีปฏิกิริยายอมรับโรงเรียน เช่นเดียวกับเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติ ให้เป็นบุคคล

นอกจากนี้ยังพบว่าในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนมีจำนวน 4 คน (80.00%) มีเพื่อนสนิทที่โรงเรียน และมีจำนวน 1 คน ไม่มีเพื่อนสนิทที่โรงเรียน (20.00%) ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล เด็กมีเพื่อนสนิทที่โรงเรียนเป็นจำนวน 23 คน (88.46%) และเด็กไม่มีเพื่อนสนิทที่โรงเรียนจำนวน 3 คน (11.54 %)

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเด็กทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีแนวโน้มยอมรับการไปโรงเรียนอีกทั้งมีเพื่อนสนิทที่โรงเรียน

ตารางที่ 3.8

รูปแบบของเพื่อนในจินตนาการแบบไม่มีตัวตน (*invisible friends*) $n = 5$

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	เพศ	
	ชาย n(%)	หญิง n(%)
1. เด็กที่มีพลังพิเศษ (Magical child)	1(20.00)	-
2. ยอดมนุษย์ (Superhero)	2(40.00)	-
3. สัตว์	1(20.00)	-
4. ตัวตนที่มองไม่เห็น (Invisible self)	1(20.00)	-
รวม	5(100.00)	-

จากตารางที่ 3.8 แสดงรูปแบบของเพื่อนในจินตนาการแบบไม่มีตัวตนพบว่าในเด็กชายมีเพื่อนในจินตนาการเป็นยอดมนุษย์มากที่สุด เช่น อุลตราแมน จำนวน 2 คน (40.00%) เป็นเด็กที่มีพลังพิเศษ เช่น เจ้าดอกไม้ จำนวน 1 คน (20.00 %) เป็นสัตว์และตัวตนที่มองไม่เห็น คือผีกระต่าย และพีเมียร์ จำนวน 1 คน (20.00 %) ในแต่ละรูปแบบ

ตารางที่ 3.9

รูปแบบของเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล (*personified object*) $n=26$

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	เพศ	
	ชาย n(%)	หญิง n(%)
1. ตุ๊กตา ของเล่น	5(50.00)	13(81.25)
2. หมอน	4(40.00)	2(12.50)
3. ผ้าห่ม ผ้าเช็ดตัว	1(10.00)	1(6.25)
รวม	10(100.00)	16(100)

จากตารางที่ 3.9 แสดงรูปแบบของเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลพบว่าเด็กชายมีเพื่อนในจินตนาการเป็นตุ๊กตา ของเล่น จำนวน 5 คน (50.00%) เป็นหมอนจำนวน 4 คน (40.00 %) เป็นผ้าห่ม ผ้าเช็ดตัวจำนวน 1 คน (10.00%) ในเด็กหญิง มีเพื่อนในจินตนาการเป็นตุ๊กตา ของเล่นจำนวน 13 คน (81.25%) เป็นหมอนจำนวน 2 คน (12.5 %) เป็น

ผ้าห่ม ผ้าเช็ดตัวจำนวน 1 คน (6.25%) ดังผลที่พบแสดงให้เห็นว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิงมีตุ๊กตา และของเล่นเป็นเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลมากที่สุด รองลงมาเป็นหมอน ส่วนน้อยที่สุดเป็นผ้าห่ม หรือผ้าเช็ดตัว และนอกจากนี้ยังพบว่าเด็กหญิงจะมีเพื่อนในจินตนาการเป็นตุ๊กตา ของเล่น มากกว่าเด็กชาย

ตารางที่ 3.10

ตัวอย่างของเพื่อนในจินตนาการ

ชื่อ	ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ
เพื่อนไม่มีตัวตน(Invisible Friend)	
1.พีเมียร์	เป็นเพื่อนในจินตนาการที่ไม่มีตัวตนมีรูปร่างสูงใหญ่
2.ยอดมนุษย์	เป็นผู้ชายที่มีอายุมากกว่า นิสัยใจดี อยู่บนฟ้าหรือออกมาตอนกลางคืน
3.พี่กระต่าย	เป็นสัตว์มีอายุไล่เลี่ยกับเด็ก ไม่มีอำนาจเวทมนต์
4.เจ้าดอกไม้	เป็นคนที่หน้าตาคล้ายกระเทย รูปร่างสูงใหญ่มาก ช้วน มีมือขนาดใหญ่สองข้าง
5.อุลตราแมน	เป็นยอดมนุษย์ที่มีชื่อมาจากการดูในเกมส์คอมพิวเตอร์ มีพลังอำนาจคือสามารถช่วยเหลือเด็กเวลาถูกเพื่อนแกล้ง
สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล (Personified Object)	
1.น้องบ๊อง	เป็นตุ๊กตาดานที่มีอำนาจวิเศษ คือสามารถเสกให้มีเสื้อออกมาจากมือได้
2.น้องหมี	เป็นหมอนข้างพิมพ์ลายหมี มีลักษณะพิเศษคือมีตาอยู่ 2 ด้าน ข้างหลังสามารถมองเห็นเวลากลางคืนได้ มีอำนาจวิเศษคือสามารถใช้ตาวิเศษยิงศัตรูได้
3.น้องชมพู	เป็นผ้าเช็ดตัวที่มีนิสัยขี้อายไม่พูดกับใคร ชับน้ำตาให้เด็กเวลาร้องไห้
4.พี่พินดำ	เป็นตุ๊กตาบาร์บี้ที่ชอบเล่นซ่อนผ้า เล่นขายของ และชอบกินขนมปัง มีอำนาจวิเศษคือสามารถเสกตุ๊กตามาให้เด็กได้หลายตัว มีพลังอำนาจ ชอบร้องเพลง เดินสวย
5.หุ่นยนต์ปลาจลลาม	เป็นหุ่นยนต์ที่ชอบว่ายน้ำ และชอบเล่นกับเด็ก
6.เจ้าอ้วน	เป็นตุ๊กตาดิเมะสีขาว ที่มีพฤติกรรมซุกซน ชอบกินข้าว ชอบดื่มนม

จากตารางที่ 3.10 แสดงให้เห็นถึงตัวอย่างของเพื่อนในจินตนาการที่เด็กสร้างขึ้นโดยพบว่าเด็กมีเพื่อนในจินตนาการแบบไม่มีตัวตน มีการตั้งชื่อให้และลักษณะต่างกันตามจินตนาการของเด็กเช่น พีเมียร์ เป็นเพื่อนในจินตนาการที่ไม่มีตัวตนรูปร่างสูง ใหญ่ ส่วนอุลตราแมน เป็นยอดมนุษย์ที่มีชื่อมาจากการดู ในเกมส์คอมพิวเตอร์ มีพลังอำนาจคือสามารถช่วยเหลือเด็กเวลาถูกเพื่อนแกล้ง

ส่วนกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล เด็กมีการตั้งชื่อให้และกำหนดให้สิ่งของดังกล่าวมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างกันออกไป เช่น น้องบ๊อง ตุ๊กตาดานหมี

อำนางวิเศษ คือสามารถเสกให้ผีเสื้อออกมาจากมือได้ เจ้าอ้วน ตึกดาหิมะสีขาว มีพฤติกรรม ชุกชน ชอบกินข้าว ชอบดื่มนม

ตารางที่ 3.11

บุคลิกลักษณะหรือนิสัยของเพื่อนในจินตนาการ(สัมภาษณ์จากเด็ก)

บุคลิกลักษณะหรือนิสัย ของเพื่อนในจินตนาการ	ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	
	เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติ ให้เป็นบุคคล n(%)
1. ซื่อาย ไม่พูด เงียบขรึม	0(0.00)	1(3.85)
2. ร่าเริง สนุกสนาน	0(0.00)	1(3.85)
3. ใจดี น่ารัก	2(40.00)	5(19.23)
4. ฉลาด	0(0.00)	9(34.60)
5. นิสัยดี ไม่ดื้อ ไม่ชน	0(0.00)	4(15.38)
6. ชุกชน	0(0.00)	3(11.54)
7. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น	1(20.00)	1(3.85)
8. ซี้เล่น	0(0.00)	1(3.85)
9. ชอบแบ่งปัน	0(0.00)	1(3.85)
10. ซ่างพูดคุย	2(40.00)	0(0.00)
รวม	5(100.00)	26(100.00)

จากตารางที่ 3.11 พบผลว่า บุคลิกลักษณะหรือนิสัยส่วนใหญ่ของเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน มีลักษณะนิสัย ใจดี น่ารัก จำนวน 2 คน (40.00%) และซ่างพูดคุย จำนวน 2 คน (40.00%) เท่ากัน รองลงมา มีลักษณะชอบช่วยเหลือผู้อื่น 1 คน (20.00%) ส่วนลักษณะนิสัยของเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่มีลักษณะฉลาดมากที่สุดจำนวน 9 คน (34.60%) รองลงมา มีลักษณะนิสัยใจดี น่ารัก จำนวน 5 คน (19.23%) และมีนิสัยดีไม่ดื้อไม่ชน จำนวน 4 คน (15.38%) และมีจำนวน 3 คน มีนิสัยชุกชน (11.54%) จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า เพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน มีลักษณะนิสัยส่วนใหญ่มีแนวโน้มใจดี น่ารัก ซ่างพูดคุยซึ่งเป็นลักษณะนิสัยในเชิงบวก ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่มีแนวโน้มมีนิสัยฉลาดและใจดีน่ารัก ไม่ดื้อไม่ชน ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยในเชิงบวกเช่นกัน

ตารางที่ 3.12

นิสัยหรือลักษณะของเพื่อนในจินตนาการที่เหมือนกับเด็ก (สัมภาษณ์จากเด็ก)

นิสัยหรือลักษณะที่เหมือนกับเด็ก	ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	
	เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล n(%)
1. ขี้อาย ไม่พูด เสียบขรึม	0(0.00)	1(3.85)
2. สนุกสนาน	0(0.00)	2(7.67)
3. คุยเก่ง นิสัยดี	0(0.00)	1(3.85)
4. ใจดี	1(20.00)	11(42.30)
5. ชอบว่ายน้ำ	0(0.00)	1(3.85)
6. ขี้สงสัย	1(20.00)	1(3.85)
7. ทำได้ทุกอย่าง	1(20.00)	1(3.85)
8. ชุกชน	1(20.00)	1(3.85)
9. ชอบกินผัก	0(0.00)	1(3.85)
10. วิ่งเก่ง	0(0.00)	1(3.85)
11. ชอบช่วยเหลือ	1(20.00)	5(19.23)
รวม	5(100.00)	26(100.00)

จากตารางที่ 3.12 พบผลว่าเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนที่เด็กสร้างขึ้นมีนิสัยที่เหมือนกับเด็กคือใจดี ขี้สงสัย ทำได้ทุกอย่าง ชุกชน และชอบช่วยเหลือเป็นจำนวนเท่ากันคือลักษณะนิสัยละ 1 คน (20.00 %) ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลที่เด็กสร้างขึ้น มีลักษณะนิสัยใจดีมากที่สุดจำนวน 11 คน (42.30%) รองลงมาคือมีลักษณะชอบช่วยเหลือ 5 คน (19.23%) และสนุกสนาน 2 คน (7.67%) จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าเด็กทุกคนรับรู้ได้ว่าเพื่อนในจินตนาการส่วนใหญ่มีลักษณะนิสัยที่เหมือนตนเอง

ตารางที่ 3.13

การปรากฏตัวของเพื่อนในจินตนาการ (สัมภาษณ์จากเด็ก)

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	เพื่อนไม่มีตัวตน n (%)	สิ่งของที่ถูกสมมติ ให้เป็นบุคคล n (%)
การปรากฏตัวของเพื่อนในจินตนาการ		
1. เกิดขึ้นทันทีและมีลักษณะชัดเจนตั้งแต่ช่วงต้น เช่น มีรูปร่าง หน้าตา มีนิสัย	5(100.00)	24(92.31)
2. เกิดขึ้นอย่างช้าๆและมีลักษณะไม่ชัดเจนตั้งแต่ช่วงต้น	0(0.00)	2(7.69)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
ความถี่ของการปรากฏตัวของเพื่อนในจินตนาการ		
1. เกิดขึ้น 3- 4 ครั้งต่อเดือน	3(60.00)	17(65.38)
2. เกิดขึ้นทุกวัน	2(40.00)	9(34.62)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
ระยะเวลาที่เพื่อนในจินตนาการเกิดขึ้น		
1. ประมาณ 1 เดือน	0	10(38.46)
2. ประมาณ 2 เดือน	1(20.00)	16(61.54)
3. จำไม่ได้ *	4(80.00)	0(0.00)
รวม	5(100.00)	26(100.00)

* ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน พบว่ามีเด็กที่ตอบว่าจำไม่ได้จำนวน 4 คน เนื่องจากเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนได้หายไปก่อนที่ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสอบถามข้อมูลดังกล่าวจากพ่อแม่ของเด็ก ~~ที่~~ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3.19

จากตารางที่ 3.13 พบผลว่าเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนมีการปรากฏตัวเกิดขึ้นทันทีและมีลักษณะชัดเจนตั้งแต่ช่วงต้น จำนวนทั้งหมด 5 คน (100.00%) ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลเกิดขึ้นอย่างช้าๆและมีลักษณะไม่ชัดเจนตั้งแต่ช่วงต้น จำนวน 24 คน (92.31%) เกิดขึ้นอย่างช้าๆ และมีลักษณะไม่ชัดเจนตั้งแต่ช่วงต้นจำนวน 2 คน (7.69%)

ความถี่ของการปรากฏตัวของเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนพบว่าเกิดขึ้น 3 - 4 ครั้งต่อเดือน จำนวน 3 คน (60.00%) เกิดขึ้นทุกวัน จำนวน 2 คน (40.00%) ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล ส่วนใหญ่เกิดขึ้น 3 - 4 ครั้งต่อเดือน จำนวน 17 คน (65.38%) และเกิดขึ้น ทุกวันจำนวน 9 คน (34.62%)

ระยะเวลาที่เพื่อนในจินตนาการเกิดขึ้นจากการรายงานของเด็กพบว่า เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน มีจำนวน 1 คน (20.00 %) เกิดขึ้นในระยะเวลาประมาณ 2 เดือน และมีจำนวน 4 คน (80.00%) เด็กรายงานว่าจำไม่ได้ ส่วน เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล มีจำนวน 16 คน (61.54%) เกิดขึ้นในระยะเวลาประมาณ 2 เดือน และมีจำนวน 10 คน (38.46%) เกิดขึ้นในระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

สรุปได้ว่าส่วนใหญ่เพื่อนในจินตนาการมีแนวโน้มเกิดขึ้นทันทีและมีลักษณะชัดเจนตั้งแต่ช่วงต้นและโดยส่วนใหญ่มีความถี่ในการปรากฏตัวคือ 3 – 4 ครั้งต่อเดือน นอกจากนี้ระยะเวลาในการเกิดเพื่อนในจินตนาการทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่เกิดขึ้นประมาณ 2 เดือน

ตารางที่ 3.14

สถานที่เพื่อนในจินตนาการอยู่และกิจกรรมที่ชอบทำร่วมกัน (สัมภาษณ์จากเด็ก)

สถานที่เพื่อน ในจินตนาการอยู่	เพื่อนไม่มีตัวตน		สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล		รวม	
	รวม		รวม			
	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่		
1. นอกบ้าน	3(60.00)	2(40.00)	5(100.00)	20(76.92)	6(23.08)	26(100.00)
2. ในบ้าน	5(100.00)	0(0.00)	5(100.00)	26(100.00)	0(0.00)	26(100.00)
3. ในรถ	5(100.00)	0(0.00)	5(100.00)	24(92.30)	2(7.70)	26(100.00)
4. โต๊ะอาหาร	5(100.00)	0(0.00)	5(100.00)	20(76.92)	6(23.08)	26(100.00)
5. ที่นอน	5(100.00)	0(0.00)	5(100.00)	20(76.92)	6(23.08)	26(100.00)
6. ห้างสรรพสินค้า	3(60.00)	2(40.00)	5(100.00)	15(57.69)	11(42.31)	26(100.00)
7. โรงเรียน	0(0.00)	5(100.00)	5(100.00)	1(3.84)	25(96.16)	26(100.00)
กิจกรรมที่ชอบทำร่วมกัน						
1. ดูโทรทัศน์	4(80.00)	1(20.00)	5(100.00)	22(88.46)	4(11.54)	26(100.00)
2. พูดคุยโทรศัพท์	1(20.00)	4(80.00)	5(100.00)	0(0.00)	26(100.00)	26(100.00)
3. เล่นของเล่น	1(20.00)	4(80.00)	5(100.00)	20(76.92)	6(23.08)	26(100.00)
4. เข้านอน	5(100.00)	0(0.00)	5(100.00)	21(80.76)	5(19.24)	26(100.00)
5. รับประทานอาหาร	5(100.00)	0(0.00)	5(100.00)	20(76.92)	6(23.08)	26(100.00)

สถานที่ที่เพื่อนในจินตนาการแบบไม่มีตัวตนอยู่พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในบ้าน ในรถ โต๊ะอาหาร และที่นอนจำนวน 5 คน (100.00%) นอกจากนี้ยังพบว่าอยู่นอกบ้านและที่ห้างสรรพสินค้า 3 คน (60.00%) ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในบ้าน จำนวน 26 คน (100%) รองลงมาอยู่ในรถจำนวน 24 คน (92.30%) อยู่ที่โต๊ะอาหาร ที่นอนและนอกบ้าน จำนวน 20 คน (76.92%) และเป็นจำนวนน้อยอยู่ที่ห้างสรรพสินค้าจำนวน 15 คน (57.69%)

กิจกรรมที่เด็กชอบทำร่วมกันกับเพื่อนในจินตนาการพบว่าในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน นั้นชอบเข้านอน และรับประทานอาหารเช้าจำนวน 5 คน (100.00%) ดูโทรทัศน์จำนวน 4 คน (80.00%) ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลนั้น ชอบดูโทรทัศน์ด้วยกันกับเพื่อนในจินตนาการมากที่สุดจำนวน 22 คน (88.46%) เข้านอนด้วยกัน จำนวน 21 คน (80.76 %) เล่นของเล่นด้วยกันและรับประทานอาหารเช้าด้วยกัน จำนวน 20 คน (76.92%)

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการปรากฏตัวของเพื่อนในจินตนาการทั้งสองกลุ่มว่าพบว่ามีแนวโน้มปรากฏตัวเกิดขึ้นทันทีและมีลักษณะชัดเจนตั้งแต่ช่วงต้น เช่น มีรูปร่าง หน้าตา มีนิสัย อีกทั้งยังมีการปรากฏตัวอยู่ที่ 3 – 4 ครั้งต่อเดือน และสถานที่ที่เพื่อนในจินตนาการอยู่นั้นส่วนใหญ่จะอยู่ทั่วไปทั้งในบ้าน ในรถ ที่โต๊ะอาหาร ที่นอน ส่วนกิจกรรมที่ชอบทำร่วมกันนั้นพบเหมือนกันทั้งสองกลุ่มคือ เข้านอนและดูโทรทัศน์ และรับประทานอาหารเช้า ด้วยกัน

ตารางที่ 3.15

หน้าที่ของเพื่อนในจินตนาการ(สัมภาษณ์จากเด็ก)

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล n(%)
หน้าที่ของเพื่อนในจินตนาการ		
1.ตัวแทนในการกระทำบางอย่างที่เด็กทำไม่ได้ เช่น ช่วยเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่เด็กทำไม่ได้ หรือสู้ไม่ได้	2(40.00)	0(0.00)
2.เพื่อนคู่หู เพื่อนเล่น เพื่อนคุย	3(60.00)	17(65.37)
3.ให้ความช่วยเหลือเวลาโดนแม่ดุ เช่น พาเด็กหลบหนีออกจากเหตุการณ์นั้น	0(0.00)	1(3.85)
4.ให้คำแนะนำ ปรีกษา เช่น ช่วยเด็กคิดว่าจะไปเที่ยวที่ไหนดี หรือจะเล่นอะไรดีที่สนุก เด็กจะใส่เสื้อผ้าชุดไหนดี	0(0.00)	3(11.54)
5.ช่วยทำการบ้าน	0(0.00)	1(3.85)

ตารางที่ 3.15 (ต่อ)

หน้าที่ของเพื่อนในจินตนาการ(สัมภาษณ์จากเด็ก)

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติ ให้เป็นบุคคล n(%)
หน้าที่ของเพื่อนในจินตนาการ		
6. ปล่อยให้เวลาโดนแม่อุ	0(0.00)	3(11.54)
7. เป็นผู้รับฟังคำสั่งของเด็ก เช่น เด็กสั่งให้เพื่อนเฝ้าของ เล่นไว้ให้	0(0.00)	1(3.85)
รวม	5(100.00)	26(100.00)

จากตารางที่ 3.15 พบผลว่า ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนกล่าวว่าเพื่อนในจินตนาการมีหน้าที่ และเป็นเพื่อนคู่หู เพื่อนเล่น เพื่อนคุย จำนวน 3 คน (60.00%) รองลงมาจำนวน 2 คน (40.00%) เป็นตัวแทนในการกระทำบางอย่างที่เด็กทำไม่ได้ ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล กล่าวว่าเพื่อนในจินตนาการมีหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพื่อนเล่น เพื่อนคุย จำนวน 17 คน (65.37%) ให้คำแนะนำปรึกษาและปล่อยให้เวลาโดนแม่อุ จำนวน 3 คน (11.54%)

ตารางที่ 3.16

อารมณ์ของเด็กขณะพูดคุยหรือเล่นกับเพื่อนในจินตนาการ

อารมณ์ของเด็ก	เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล n(%)
1. มีความสุข	4(80.00)	20(76.93)
2. เจ็บเหงา	1(20.00)	2(7.69)
3. โดดเดี่ยวอ้างว้าง	0(0.00)	2(7.69)
4. ไม่สามารถบอกได้	0(0.00)	2(7.69)
รวม	5(100.00)	26(100.00)

จากตารางที่ 3.16 พบผลว่าอารมณ์ของเด็กเมื่อพูดคุยหรือเล่นกับเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนพบว่าเด็กมีความสุขจำนวน 4 คน (80.00%) มีอารมณ์เจ็บเหงาจำนวน 1 คน (20.00%) ส่วนอารมณ์ของเด็กเมื่อกล่าวถึงเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกให้เป็นบุคคล พบว่าเด็กมีความสุขจำนวน 20 คน (76.93%) มีอารมณ์เจ็บเหงา โดดเดี่ยวอ้างว้าง

และไม่สามารถบอกได้จำนวน 2 คน (7.69%) สรุปได้ว่าเด็กทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีแนวโน้มมีความสุขเมื่อพูดคุยหรือเล่นกับเพื่อนในจินตนาการ

ตารางที่ 3.17

ลักษณะความสัมพันธ์ของเด็กกับเพื่อนในจินตนาการ(สัมภาษณ์จากเด็ก)

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติให้ เป็นบุคคล n(%)
มีการขอคำปรึกษาเพื่อนในจินตนาการ		
1. มี (เรื่องการบ้าน เรื่องการเล่น เรื่องไปเที่ยวฯลฯ)	5(100.00)	14(53.85)
2. ไม่มี	0(0.00)	12(46.15)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
เด็กมีการลงโทษหรือให้รางวัลเพื่อนในจินตนาการ		
1. มี (ลงโทษเช่น ดุหรือว่ากล่าว ให้รางวัล เช่นให้ขนม พาไปเที่ยวด้วย)	4(80.00)	15(57.69)
2. ไม่มี	1(20.00)	11(42.31)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
ความสัมพันธ์ของเด็กกับเพื่อนในจินตนาการ		
1. เล่นด้วยกันอย่างเจียบๆ	1(20.00)	13(50.00)
2. มีการโต้เถียงเป็นบางครั้งและไม่เห็นด้วย เช่น เวลาเล่นด้วยกันจะเถียงกันเรื่องการเลือกของเล่น	3(60.00)	3(11.54)
3. เด็กขออนุญาตเพื่อนในจินตนาการทำบางอย่าง เช่น เด็กขออนุญาตกินขนมก่อนที่จะออกไปเล่น	0(0.00)	7(26.93)
4. เพื่อนในจินตนาการขออนุญาตเด็กในการทำบางอย่าง เช่น ขออนุญาตออกจากห้อง	1(20.00)	2(7.69)
5. ใช้เพื่อนในจินตนาการช่วยหลบหนีความผิดหรือการถูกทำโทษ	0(0.00)	1(3.84)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
การเปลี่ยนแปลงในชีวิตที่เกิดขึ้น		
1. มีน้องใหม่	1(20.00)	4(15.39)
2. รู้สึกเหงาขาดเพื่อนเล่น	2(40.00)	1(3.84)
3. ย้ายโรงเรียน	2(40.00)	9(34.62)
4. ได้ของเล่นชิ้นใหม่	0(0.00)	12(46.15)
รวม	5(100.00)	26(100.00)

จากตารางที่ 3.17 พบว่าเด็กมีการขอคำปรึกษาจากเพื่อนในจินตนาการ ทั้ง 2 กลุ่มโดยในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน มีการขอคำปรึกษาจำนวนทั้งหมด 5 คน (100.00%) ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็น

บุคคลมีการขอคำปรึกษาจำนวนทั้งหมด 14 คน (53.85%) และไม่ขอคำปรึกษาจำนวน 12 คน (46.15%)

เด็กมีการลงโทษและให้รางวัลเพื่อนในจินตนาการโดยพบว่าในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนเด็กมีการลงโทษและให้รางวัลเพื่อนในจินตนาการจำนวนมากถึง 4 คน (80%) ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลเด็กมีการลงโทษและให้รางวัลเพื่อนในจินตนาการจำนวน 15 คน (57.69%) และไม่มีการลงโทษและให้รางวัลจำนวน 11 คน (42.31%)

ลักษณะความสัมพันธ์ของเด็กกับเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนส่วนใหญ่ มีการโต้เถียงเป็นบางครั้งและไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน (60.00%) นอกจากนี้เด็กมีการเล่นด้วยกันกับเพื่อนในจินตนาการอย่างเงียบๆ และเพื่อนในจินตนาการขออนุญาตเด็กในการทำบางอย่าง จำนวน 1 คน (20.00%) ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลพบว่าส่วนใหญ่เด็กมีการเล่นด้วยกันกับเพื่อนในจินตนาการอย่างเงียบๆ จำนวน 13 คน (50.00%) และขออนุญาตเพื่อนในจินตนาการทำบางอย่าง จำนวน 7 คน (26.93%) ในขณะที่เด็กจำนวน 3 คน (11.54%) มีการโต้เถียงเป็นบางครั้งและไม่เห็นด้วย

การเปลี่ยนแปลงในชีวิตที่เกิดขึ้นพบว่า ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน มีเหตุการณ์ที่รู้สึกเหงาขาดเพื่อนเล่น ย้ายโรงเรียน จำนวน 2 คน (40.00%) ในแต่ละกลุ่ม ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล มีการเปลี่ยนแปลงในชีวิตคือ ได้ของเล่นชิ้นใหม่ จำนวน 12 คน (46.15%) และย้ายโรงเรียน จำนวน 9 คน (34.62%)

จากผลการวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ของเด็กกับเพื่อนในจินตนาการทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่จะมีการขอคำปรึกษาจากเพื่อนในจินตนาการ โดยในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน กล่าวว่าเมื่อมีแนวโน้มจะมีการโต้เถียงกับเพื่อนเป็นบางครั้งและไม่เห็นด้วย ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลมีแนวโน้มจะมีการเล่นด้วยกันอย่างเงียบๆ และขออนุญาตเพื่อนในจินตนาการทำบางอย่าง ส่วนการเปลี่ยนแปลงในชีวิตที่เกิดขึ้น ทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่คือการย้ายโรงเรียน ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลพบว่าส่วนใหญ่คือ การได้ของเล่นชิ้นใหม่

ตารางที่ 3.18

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ (สัมภาษณ์จากเด็ก)

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	เพื่อนไม่มี ตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติ ให้เป็นบุคคล n(%)
จำนวนของเพื่อนในจินตนาการ		
1. จำนวนหนึ่งคน	4(80.00)	25(96.15)
2. หลายคน (เพื่อนในจินตนาการเข้ามาหาเด็กทีละคน)	1(20.00)	1(3.85)
รวม	5(100)	26(100)
พลังอำนาจพิเศษ		
1. มี (เช่น เสกผีเสื้อออกมาจากมือได้)	3(60.00)	6(23.07)
2. ไม่มี	2(40.00)	20 (76.93)
รวม	5(100)	26(100)
อายุ		
1. ระบุอายุได้ - มากกว่า	3(60.00)	19(73.08)
- น้อยกว่าเด็ก	0(0.00)	3 (11.54)
- เท่ากับเด็ก	1(20.00)	2 (7.69)
2. ไม่สามารถระบุอายุได้ -	1(20.00)	2 (7.69)
รวม	5(100)	26(100)
การสนทนา		
1. มี (เช่น การพูดคุยออกเสียง)	4(80.00)	24(92.31)
2. ไม่มี	1(20.00)	2(7.69)
รวม	5(100)	26(100)
นำไปโรงเรียนด้วย		
1. ใช่	1(20.00)	1(3.85)
2. ไม่ใช่	4(80.00)	25(96.15)
รวม	5(100)	26(100)

ตารางที่ 3.18 (ต่อ)

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ (สัมภาษณ์จากเด็ก)

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล n(%)
มีผู้อื่นร่วมเล่นกับเพื่อนในจินตนาการ		
1. มี(คนในครอบครัว พ่อแม่ พี่น้อง)	3(60.00)	18(69.24)
2. ไม่มี	2(40.00)	8(30.76)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
สิ่งที่เด็กทำได้แต่เพื่อนในจินตนาการทำไม่ได้		
1. มี (ดีลังกา โยนแก้วใส่ปาก ร้องเพลง วาดรูป เล่นดนตรีฯ)	0(0.00)	10(38.46)
2. ไม่มี	5(100.00)	16(61.54)
รวม	5(100.00)	26(100.00)

จากตารางที่ 3.18 พบว่าในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนกล่าวว่าเพื่อนในจินตนาการมีจำนวนหนึ่งคน มีเป็นจำนวนมากถึง 4 คน (80.00%) และมีเด็กในกลุ่มนี้จำนวน 1 คน (20.00%) ที่กล่าวว่ามีเพื่อนในจินตนาการจำนวนหลายคน ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลกล่าวว่าเพื่อนในจินตนาการมีจำนวนหนึ่งคนจำนวน 25 คน (96.15%) มีจำนวนเพียง 1 คน (3.85%) ที่กล่าวว่ามีเพื่อนในจินตนาการจำนวนหลายคน

ในส่วนของพลังอำนาจพิเศษพบว่าในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนกล่าวว่าเพื่อนในจินตนาการมี พลังอำนาจพิเศษ 3 คน (60.00%) และไม่มีพลังอำนาจพิเศษ 2 คน (40.00%) ในขณะที่กลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติมีจำนวน 20 คน (76.93%)กล่าวว่าเพื่อนในจินตนาการ ไม่มีพลังอำนาจพิเศษ และมีเพียง 6 คน (23.07%)มีพลังอำนาจพิเศษ

นอกจากนี้ยังพบว่าในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนสามารถระบุอายุเพื่อนในจินตนาการได้ โดยมีเด็กจำนวน 3 คน (60.00%) มีเพื่อนในจินตนาการมีอายุมากกว่าเด็ก และมีจำนวน 1 คน (20.00%) ที่มีเพื่อนในจินตนาการอายุเท่ากับเด็ก และไม่สามารระบุอายุของเพื่อนในจินตนาการได้ ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลไม่สามารถระบุอายุเพื่อนในจินตนาการได้โดยมีอายุมากกว่าเด็กจำนวน 19 คน (73.08%) และมีจำนวน 3 คน (11.53%) ที่มีเพื่อนในจินตนาการมีอายุน้อยกว่าเด็ก

มีการสนทนาระหว่างเพื่อนในจินตนาการแบบไม่มีตัวตนกับเด็ก จำนวน 4 คน (80.00%) ในขณะที่เด็กจำนวน 1 คน (20.00%) ไม่มีการสนทนากับเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน และมีเด็กจำนวน 24 คน (92.30%) มีการสนทนากับเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลงมติให้เป็นบุคคล ในขณะที่เด็กจำนวน 2 คน (7.69%) ไม่มีการสนทนากับเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลงมติให้เป็นบุคคล

ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเพื่อนในจินตนาการไปโรงเรียนด้วยนั้นพบว่า ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน นำเพื่อนไปโรงเรียนด้วยจำนวน 1 คน (20.00%) ในขณะที่เด็กจำนวน 4 คน (80.00%) ไม่นำเพื่อนในจินตนาการไปโรงเรียนด้วย เช่นเดียวกับกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลงมติให้เป็นบุคคล ที่เด็กนำเพื่อนไปโรงเรียนด้วยจำนวนเพียง 1 คน (3.85%) และไม่นำเพื่อนไปโรงเรียนด้วยจำนวนถึง 25 คน (96.15 %)

การที่มีผู้อื่นร่วมเล่นกับเพื่อนในจินตนาการพบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มมีผู้อื่นร่วมเล่นกับเพื่อนในจินตนาการโดย ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน มีผู้อื่นร่วมเล่นกับเพื่อนในจินตนาการจำนวน 3 คน (60.00%) และไม่มีผู้อื่นร่วมเล่นด้วยจำนวน 2 คน (40.00%) ส่วนในกลุ่มเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลงมติให้เป็นบุคคล พบผลเช่นเดียวกันว่ามีผู้อื่นร่วมเล่นกับเพื่อนในจินตนาการจำนวน 18 คน (69.24 %) ในขณะที่มีเพียง 8 คน(30.76%)ที่ไม่มีผู้อื่นร่วมเล่นกับเพื่อนในจินตนาการ

ในเรื่องของสิ่งที่เด็กทำได้แต่เพื่อนในจินตนาการทำไม่ได้นั้น พบว่าในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน เด็กทั้งหมดจำนวน 5 คน (100.00%) กล่าวว่าไม่มีสิ่งใดที่เด็กทำได้แต่เพื่อนในจินตนาการทำไม่ได้ ในขณะที่กลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลงมติให้เป็นบุคคล พบว่ามีสิ่งที่เด็กทำได้แต่เพื่อนในจินตนาการทำไม่ได้ เช่น ร้องเพลง โยนถั่ว ไล่ปาก วาดรูป เล่นดนตรี ซึ่งเป็นความสามารถพิเศษเฉพาะตัวเด็ก จำนวน 10 คน (38.46 %) แต่ในเด็กกลุ่มเดียวกันนี้จำนวน 16 คน (61.54 %) ที่กล่าวว่าไม่มีสิ่งใดที่เด็กทำได้แต่เพื่อนในจินตนาการทำไม่ได้

จากตารางที่ 3.17 สามารถสรุปได้ว่าเด็กทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะมีเพื่อนในจินตนาการจำนวน 1 คน และเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนนั้นส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่มีพลังอำนาจพิเศษ ในขณะที่เพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลงมติให้เป็นบุคคลที่ส่วนใหญ่ไม่มีพลังอำนาจพิเศษ นอกจากนี้เพื่อนในจินตนาการส่วนใหญ่มีอายุที่มากกว่าเด็ก เพื่อนในจินตนาการมีการสนทนาแบบพูดออกเสียงกับเด็ก และพบว่าส่วนใหญ่มีผู้อื่นร่วมเล่นกับเพื่อนในจินตนาการทั้งสองกลุ่มคือคนในครอบครัว ที่นั่ง ในเรื่องของสิ่งที่เด็กทำได้แต่เพื่อนในจินตนาการทำไม่ได้นั้นพบว่ากลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนนั้นส่วนใหญ่ไม่มีสิ่งใดที่เด็กทำได้แล้วเพื่อนในจินตนาการทำไม่ได้ ในขณะที่กลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบ

สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่ ระบุว่าไม่มีสิ่งใดที่เด็กทำได้แล้วเพื่อนในจินตนาการทำไม่ได้

ตารางที่ 3.19

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการตามความเข้าใจของพ่อแม่(สัมภาษณ์พ่อแม่)

ลักษณะของเพื่อนในจินตนาการ	เพื่อนไม่มีตัวตน n(%)	สิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล n(%)
การค้นพบเพื่อนในจินตนาการ		
1. พ่อแม่สังเกตเห็น	3(60.00)	5(19.23)
2. เด็กบอกพ่อแม่	2(40.00)	21(80.77)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
พฤติกรรมของพ่อแม่		
1. สนใจเพื่อนในจินตนาการ	4(80.00)	26(100.00)
2. เป็นห่วงเด็ก	1(20.00)	0(0.00)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
เวลาที่เพื่อนในจินตนาการหายไป		
1. เมื่อเด็กเข้าโรงเรียน	3(60.00)	0(0.00)
2. เมื่อมีผู้ตามถึง	1(20.00)	0(0.00)
3. ยังคงอยู่	1(20.00)	26(100.00)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
เหตุผลที่เพื่อนในจินตนาการหายไป		
1. ไม่มีคำอธิบาย	2(40.00)	0(0.00)
2. หยุดเล่นหรือพูดคุย	2(40.00)	0(0.00)
3. อื่นๆ(พบจิตแพทย์แล้วจิตแพทย์ถามถึงแล้วอธิบายว่าไม่มี)	1(20.00)	0(0.00)
4. ยังคงอยู่	0(0.00)	26(100.00)
รวม	5(100.00)	26(100.00)
ระยะเวลาที่เพื่อนในจินตนาการเกิดขึ้น		
1. ประมาณ 1 เดือน	1(20.00)	10(38.46)
2. ประมาณ 2 เดือน	4(80.00)	16(61.54)
รวม	5(100.00)	26(100.00)

เนื่องจากในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน นั้นพบว่าเด็กที่ตอบว่าจำไม่ได้มีจำนวน 4 คนและเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนได้หายไปก่อนที่ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงสอบถามข้อมูลดังกล่าวจากพ่อแม่ของเด็กร่วมด้วย

จากตารางที่ 3.19 พบว่าพ่อแม่ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนมีการค้นพบเพื่อนในจินตนาการจากการที่พ่อแม่สังเกตเห็น จำนวน 3 คน (60.00%) ในขณะที่ มีพ่อแม่ ของเด็กจำนวน 2 คน (40.00%) กล่าวว่า เด็กบอกพ่อแม่ว่ามีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน ส่วนพ่อแม่ของกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลพบว่าส่วนใหญ่ มีการค้นพบเพื่อนในจินตนาการจากการที่เด็กบอกพ่อแม่ จำนวน 21 คน (80.77%) ในขณะที่ มีพ่อแม่ของเด็กจำนวน 5 คน (19.23%) มีการสังเกตเห็นเพื่อนในจินตนาการ

พฤติกรรมของพ่อแม่เมื่อพบว่าลูกของตนมีเพื่อนในจินตนาการพบว่าพ่อแม่ส่วนใหญ่ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนกล่าวว่ามีความสนใจเพื่อนในจินตนาการจำนวน 4 คน (80.00%) มีความเป็นห่วงเด็กจำนวน 1 คน (20.00%) แต่สำหรับพ่อแม่ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลจำนวนทั้ง 26 คน (100.00%) มีความสนใจเพื่อนในจินตนาการ

เวลาที่เพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนหายไป เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนจำนวน 3 คน (60.00%) และมีผู้ถามถึงจำนวน 1 คน (20.00%) โดยเพื่อนในจินตนาการของเด็กจำนวน 4 คน ดังกล่าวได้หายไปแล้วก่อนที่ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์เด็ก และยังคงอยู่ 1 คน (20.00%) โดย 3 คนแรกเพื่อนในจินตนาการได้หายไปแล้ว 2 อาทิตย์ และจำนวน 1 คนหลัง ที่เพื่อนในจินตนาการได้หายไปแล้ว 1 อาทิตย์ ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลทั้งหมดยังคงอยู่

ระยะเวลาที่เพื่อนในจินตนาการเกิดขึ้น จากการสัมภาษณ์พ่อแม่ร่วมด้วยนั้นพบว่าข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์พ่อแม่ในส่วนของเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนที่เด็กจำไม่ได้นั้นพ่อแม่ได้รายงานว่ามีจำนวน 4 คน (80%) ที่เพื่อนในจินตนาการเกิดขึ้นเป็นระยะเวลาประมาณ 2 เดือน และมีจำนวน 1 คน (20%) ที่เพื่อนในจินตนาการเกิดขึ้นเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือนส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล มีจำนวน 16 คน (61.54%) ที่เพื่อนในจินตนาการเกิดขึ้นเป็นระยะเวลาประมาณ 2 เดือน และมีจำนวน 10 คน (38.46%) ที่เพื่อนในจินตนาการเกิดขึ้นเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

ในส่วนของเหตุผลที่เพื่อนในจินตนาการหายไปพบว่าในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนนั้นมีเหตุผลว่าหายไปโดยไม่มีคำอธิบาย และเด็กหยุดเล่นหรือพูดคุยจำนวน 2 คน (40.00%) และมีเพียงจำนวน 1 คน (20.00%) ที่กล่าวว่าพบจิตแพทย์แล้ว

ถามถึงเพื่อนในจินตนาการ เด็กบอกว่าไม่มี หลังจากนั้นเพื่อนในจินตนาการก็หายไป ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลยังคงอยู่

จากผลการวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่พ่อแม่สังเกตเห็นเพื่อนในจินตนาการเอง ส่วนเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่เด็กมักบอกพ่อแม่เอง ซึ่งพฤติกรรมการมีเพื่อนในจินตนาการของเด็กได้รับความสนใจจากพ่อแม่ ส่วนเวลาที่เพื่อนในจินตนาการหายไปส่วนใหญ่คือเมื่อเด็กเข้าโรงเรียน เหตุผลที่หายไปส่วนใหญ่คือ ไม่มีคำอธิบาย ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่ ยังคงอยู่ทั้งหมด

ตารางที่ 3.20

ความเข้าใจของพ่อแม่ถึงสาเหตุที่เด็กสร้างเพื่อนในจินตนาการ

ข้อมูล	เพื่อน ไม่มีตัวตน		รวม	สิ่งของที่ถูก สมมติให้เป็น บุคคล		รวม
	n(%)	n(%)		n(%)	n(%)	
เหตุการณ์	ใช่	ไม่ใช่		ใช่	ไม่ใช่	
การเกิดน้องใหม่	4 (80.00)	1 (20.00)	5 (100.00)	5 (19.23)	21 (80.77)	26 (100.00)
การเปลี่ยนแปลงในครอบครัวเช่น ย้ายบ้าน	2 (40.00)	3 (60.00)	5 (100.00)	6 (23.08)	20 (76.92)	26 (100.00)
เหตุการณ์	ใช่	ไม่ใช่		ใช่	ไม่ใช่	
การรู้สึกเหงาขาดเพื่อนเล่น	2 (40.00)	3 (60.00)	5 (100.00)	3 (11.54)	23 (88.46)	26 (100.00)
ความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น	2 (40.00)	3 (60.00)	5 (100.00)	15 (57.69)	11 (42.31)	26 (100.00)
ถูกคนเดียว	2 (40.00)	3 (60.00)	5 (100.00)	10 (38.46)	16 (61.54)	26 (100.00)
สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเพื่อนในจินตนาการ						
การ์ตูน ภาพยนตร์ นิทาน เรื่องเล่า	1 (20.00)	4 (80.00)	5 (100.00)	12 (46.15)	14 (53.85)	26 (100.00)
ลักษณะที่เลียนแบบสิ่งประดิษฐ์ คนในชีวิตจริง สิ่งแวดล้อม	4 (80.00)	1 (20.00)	5 (100.00)	14 (53.85)	12 (46.15)	26 (100.00)

จากตารางที่ 3.20 พบผลว่าพ่อแม่ของเด็กมีความเข้าใจว่าเด็กมีการสร้างเพื่อนในจินตนาการส่วนใหญ่เนื่องมาจากมีเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้น โดยในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน ระบุว่าเกิดจากการที่เด็กมีน้องใหม่ จำนวน 4 คน (80.00%) รองลงมาคือมีการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวเช่นย้ายบ้าน รู้สึกเหงาขาดเพื่อน ความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือเป็นลูกคนเดียวจำนวน 2 คน (40.00%) ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลมมติให้เป็นบุคคล เด็กต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น มากที่สุด จำนวน 15 คน (57.69%) และรองลงมาคือเป็นลูกคนเดียวจำนวน 10 คน (38.46 %) รวมทั้งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในครอบครัว เช่นการย้ายบ้าน จำนวน 6 คน (23.08%) การเกิดน้องใหม่จำนวน 5 คน (19.23%)

เมื่อกล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเพื่อนในจินตนาการนั้นในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน พบว่าพ่อแม่มีความเข้าใจว่า ส่วนใหญ่เด็กได้รับอิทธิพลมาจากการที่เลียนแบบสิ่งประดิษฐ์ คนในชีวิตจริง สิ่งแวดล้อม 4 คน (80%) รองลงมาคือเด็กได้รับอิทธิพลมาจากการ์ตูน ภาพยนตร์ นิทาน เรื่องเล่า สำหรับในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลมมติให้เป็นบุคคล พบว่าได้รับอิทธิพลจากสิ่งประดิษฐ์ คนในชีวิตจริง สิ่งแวดล้อมมีจำนวน 14 คน (53.85%) รองลงมาได้รับอิทธิพลจากการ์ตูน ภาพยนตร์ นิทาน เรื่องเล่า จำนวน 12 คน (46.15%)

กล่าวโดยสรุปแล้ว พ่อแม่ส่วนใหญ่มีแนวโน้มความเข้าใจว่าเด็กทั้งสองกลุ่มสร้างเพื่อนในจินตนาการจากสาเหตุต่างๆ เช่นการเกิดน้องใหม่ในเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน ความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ในเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลมมติให้เป็นบุคคล ส่วนสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเพื่อนในจินตนาการคือ การเลียนแบบสิ่งประดิษฐ์ คนในชีวิตจริง สิ่งแวดล้อม

จากผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า

1. เด็กที่ไม่มีเพื่อนในจินตนาการมีจำนวนมากกว่าเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการสามารถแบ่งเป็นกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนและกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลมมติให้เป็นบุคคล
2. เพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนมีจำนวนน้อยกว่าเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลมมติให้เป็นบุคคล ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลมมติให้เป็นบุคคลนั้นส่วนใหญ่พบในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย
3. ผู้ปกครองของเด็กทั้งที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน เพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกลมมติให้เป็นบุคคล และไม่มีเพื่อนในจินตนาการ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ และมีผู้ปกครองเป็นส่วนน้อยเท่านั้นที่มีสถานภาพสมรสแบบแยกกันอยู่

4. เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการทั้งแบบเพื่อนไม่มีตัวตน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 3.5 – 4 ปี และ 7 - 6 ปี ส่วนเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 4- 6 ปี นอกจากนี้เด็กทั้งสองกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นลูกคนเดียว ส่วนในเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล ส่วนใหญ่เป็นลูกคนโต ส่วนระดับชั้นเรียนนั้นพบว่าเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน อยู่ในระดับชั้นเรียนอนุบาล 1 และ 3 ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่อยู่ในระดับอนุบาล 2

5. เด็กทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพกล้าแสดงออก นอกจากนี้เด็กทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการรักษาทางจิตเวช หรือรับคำปรึกษาทางจิตวิทยา

6. เด็กทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีปฏิริยายอมรับโรงเรียนและมีเพื่อนสนิทที่โรงเรียน

7. รูปแบบของเพื่อนในจินตนาการพบว่าเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนส่วนใหญ่เป็น เด็กที่มีพลังพิเศษ ยอดมนุษย์ สัตว์ และ ตัวตนที่มองไม่เห็น ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่เป็นตุ๊กตา ของเล่น หมอน ผ้าห่ม ผ้าเช็ดตัว เด็กมีการตั้งชื่อให้และมีลักษณะต่างๆกันตามจินตนาการของเด็ก

8. เด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน มีลักษณะนิสัยส่วนใหญ่ใจดี น่ารัก ช่างพูดคุยซึ่งเป็นลักษณะนิสัยในเชิงบวก ส่วนเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่มีนิสัยฉลาดและใจดีน่ารัก ไม่ดื้อไม่ชน ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยในเชิงบวกเช่นกันนอกจากนี้ เด็กมีการรับรู้ว่าเป็นเพื่อนในจินตนาการส่วนใหญ่มีนิสัยที่เหมือนกับตนเอง

9. การปรากฏตัวของเพื่อนในจินตนาการทั้งสองกลุ่มพบว่าส่วนใหญ่มีการปรากฏตัวเกิดขึ้นทันทีและมีลักษณะชัดเจนตั้งแต่ช่วงต้น อีกทั้งส่วนใหญ่ยังมีการปรากฏตัวอยู่ที่ 3 – 4 ครั้งต่อเดือนและสถานที่ที่เพื่อนในจินตนาการอยู่นั้นส่วนใหญ่จะอยู่ทั่วไปทั้งในบ้านในรถ ที่โต๊ะอาหาร ที่นอน ส่วนกิจกรรมที่ชอบทำร่วมกันนั้นส่วนใหญ่พบเหมือนกันทั้งสองกลุ่มคือ เข้านอน และดูโทรทัศน์ และรับประทานอาหาร ด้วยกัน กิจกรรมที่ทำต่างกันคือ ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล ชอบเล่นของเล่นด้วยกัน

10. ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนนั้นพบว่าส่วนใหญ่เพื่อนในจินตนาการมีหน้าที่เป็นตัวแทนในการกระทำบางอย่างที่เด็กทำไม่ได้ และเป็นเพื่อนคู่หูเพื่อนเล่น เพื่อนคุย ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่พบว่าเพื่อนในจินตนาการมีหน้าที่ส่วนใหญ่เป็น เพื่อนคู่หู เพื่อนเล่น เพื่อนคุย รองลงมาให้คำแนะนำปรึกษาและปลอบใจเวลาโดนแม่ดุ

11. อารมณ์ของเด็กเมื่อพูดคุย หรือเล่นกับเพื่อนในจินตนาการ ส่วนใหญ่พบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มมีความสุข

12. ลักษณะความสัมพันธ์ของเด็กกับเพื่อนในจินตนาการทั้งสองกลุ่มจะมีการขอคำปรึกษาจากเพื่อนในจินตนาการ โดยพบว่าส่วนใหญ่ ในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน จะมีการโต้เถียงกับเพื่อนเป็นบางครั้งและไม่เห็นด้วย ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่จะมีการเล่นด้วยกันอย่างเจียบๆ และขออนุญาตเพื่อนในจินตนาการทำบางอย่าง ส่วนการเปลี่ยนแปลงในชีวิตที่เกิดขึ้น ทั้งสองกลุ่มคือการย้ายโรงเรียน ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคลส่วนใหญ่คือ การได้ของเล่นชิ้นใหม่

13. ในเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตนนั้นส่วนใหญ่พ่อแม่สังเกตเห็นเพื่อนในจินตนาการเอง ส่วนเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล ส่วนใหญ่เด็กมีการบอกพ่อแม่ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้พ่อแม่มีความสนใจ ส่วนเวลาที่เพื่อนในจินตนาการหายไปส่วนใหญ่เมื่อเด็กเข้าโรงเรียน เหตุผลที่หายไปคือ ไม่มีคำอธิบาย ส่วนเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล ยังคงอยู่ ระยะเวลาที่เพื่อนในจินตนาการเกิดขึ้นส่วนใหญ่ ประมาณ 2 เดือน

14. พ่อแม่มีความเข้าใจว่าเด็กทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่สร้างเพื่อนในจินตนาการจากสาเหตุต่างๆ เช่นการเกิดน้องใหม่ในเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบเพื่อนไม่มีตัวตน ในเด็กที่มีเพื่อนในจินตนาการแบบสิ่งของที่ถูกสมมติให้เป็นบุคคล นั้นพบว่าเด็กส่วนใหญ่สร้างเพื่อนในจินตนาการเนื่องจากมีความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่วนสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเพื่อนในจินตนาการคือ การเลียนแบบสิ่งประดิษฐ์ คนในชีวิตจริง สิ่งแวดล้อม